

Nieuws uit de Egmontstraat

E-Nieuwsbrief van het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen

24-06-2010 - nr. 13

In dit nummer:

- [Edito](#)
- [In de kijker](#)
- [Genoteerd](#)
- [Kalender](#)
- [Over de grenzen](#)
- [Internationaal genoteerd](#)
- [Cijfers en letters](#)
- [In de pers](#)
- [FWO-Intern](#)

Edito

Als agentschap bij uitstek van kennisgrensverleggende onderzoeksfinanciering aan Vlaamse universiteiten en kennisinstellingen, wil het FWO alle inspanningen leveren om het Vlaamse onderzoek te laten uitblinken in excellentie en zo een belangrijke rol te spelen op internationaal vlak.

Om deze missie nog te versterken, verzamelden op 11 en 12 juni de belangrijkste *stakeholders* rond de tafel. Gedurende twee dagen werd er, in aanwezigheid van Vlaams minister Ingrid Lieten, die bevoegd is voor wetenschappelijk onderzoek, gebrainstormd over de toekomst van het fundamenteel wetenschappelijk onderzoek in Vlaanderen.

Belangrijkste conclusie van deze tweedaagse: in heel wat landen is aangetoond dat het een slechte optie is om, in tijden van crisis, investeringen in fundamenteel wetenschappelijk onderzoek terug te schroeven. Zo heeft o.a. Duitsland beslist om, ondanks forse besparingen, zwaar in te zetten op Onderzoek en Innovatie met een extra overheidsinvestering van 20 miljard euro. Ook Frankrijk en de Verenigde Staten leveren forse inspanningen om –net nu – de investering in wetenschappelijk onderzoek op te drijven.

Dat dergelijke investeringen dringend nodig zijn, bewijst een blik op de nieuwe toekenningen voor pre- en postdoctorale mandaten. Op 23 juni besliste de Raad van Bestuur om 214 nieuwe aspiranten en 170 nieuwe postdoctorale onderzoekers aan te stellen, wat een behoorlijk aantal is. Maar tegelijk

stegen de aanvragen hiervoor met meer dan 20%, waardoor de slaagkans voor aspiranten slechts 21,4% en voor postdoctorale mandaten slechts 23,1% bedroeg. Deze cijfers staan in schril contrast met de slaagkansen van boven de 30% voor onderzoeksprogramma's in de ons omringende landen. De oproep van het FWO en de Vlaamse rectoren aan minister Lieten was dan ook om dit internationale voorbeeld te volgen en de volgende jaren opnieuw aan te knopen bij het groeitraject dat oorspronkelijk was uitgestippeld voor de investeringen in fundamenteel wetenschappelijk onderzoek.

Tot slot wens ik alle nieuwe FWO-mandaathouders van harte te feliciteren met hun aanstelling en kijk ik met belangstelling uit naar de ongetwijfeld boeiende resultaten van hun onderzoek.

Elisabeth Monard

In de kijker

Nieuwe vacatures FWO-Expertpanels

Het FWO gaat opnieuw op zoek naar (inter)nationale experts om zijn [Expertpanels](#) te versterken. Een overzicht van alle openstaande vacatures in de verschillende panels en alle praktische informatie kan u op onze [website](#) terugvinden. Kandidaat-panelleden worden verzocht hun gemotiveerde kandidaatstelling ten laatste op 15 september 2010 in te vullen via [dit](#) online formulier.

ACERTA en het FWO lanceren de Wetenschappelijke Prijs ACERTA

Op 26 mei 2010 hebben het FWO en ACERTA een overeenkomst ondertekend om een prijs van 5.000 euro uit te reiken aan een jonge, beloftevolle onderzoeker, verbonden aan een Vlaamse universiteit, voor een afgeronde doctoraatsthesis in de sociale wetenschappen (vakgebieden Sociaal Recht, Arbeids- en Demografische Economie, Arbeids-, Organistie- en Personeelspsychologie of Arbeidspedagogiek en Opleidingspedagogiek).

Het FWO heeft al een hele reeks gerenommeerde wetenschappelijke prijzen, maar deze is een primeur omdat het de eerste FWO-prijs is specifiek ter ondersteuning van onderzoek in de sociale wetenschappen.

Wetenschappelijke prijzen als deze houden de wetenschapswereld dicht bij de bedrijfsrealiteit en bedrijven evenzo bij de onderzoekswereld. ACERTA benadrukt deze wisselwerking en investeert doelbewust in wetenschappelijk onderzoek, omdat zij ervan overtuigd is dat de fundamenteën van goede dienstverlening gestoeld zijn op kennis en ervaring.

Kandidaturen voor de Wetenschappelijke Prijs ACERTA kunnen ingediend worden bij het FWO tot 1 oktober 2010 via prijzen@fwo.be. Het volledige reglement en aanvraagformulier is [op de website](#) beschikbaar.

[terug naar boven](#)

Genoteerd

Kennismakers Spreken: Het FWO laat u aan het woord

Na *Kennismakers: Dag van de Onderzoeker* in 2008 en *Kennismakers kiezen* in 2009, waar experts hun visie etaleerden over o.a. peer review of bibliometrie, geeft het FWO in 2010 het woord aan de “kennismakers” zelf: alle FWO-onderzoekers. In onze vorige editie van de nieuwsbrief deden wij een oproep aan hen om zelf hun mening te geven over markante thema’s zoals *De valorisatie van fundamenteel wetenschappelijk onderzoek*, *peer review* en *Vlaanderen als attractiepool voor onderzoekers*. Wij kregen hier een groot aantal interessante voorstellen binnen die het programmacomité onderwerpen geëvalueerd heeft. Het gedetailleerde programma en de geselecteerde abstracts kan u binnenkort nalezen op onze [website](#). Registreren voor dit evenement kan tot 20 september 2010 via kennismakers@fwo.be, zolang er plaatsen beschikbaar zijn.

FWO-jaarboek: 2009 zoals het was...

In april publiceerde het FWO zijn jaarboek over het bijzonder boeiende jaar 2009. Talloze evenementen, (persoonlijke) succesverhalen en spannende uitdagingen hebben 2009 kleur gegeven. Zo reisde de tentoonstelling *Kennismakers-80 jaar FWO* doorheen Vlaanderen. Het FWO sloot ook een samenwerkingsakkoord af met vijf niet-Europese landen en regio’s en in november werd onder ruime media-aandacht in Genève de Large Hadron Collider opgestart, waaraan vele Vlaamse onderzoekers met FWO-steun meewerken. Maar ook de gevolgen van de crisis lieten zich in 2009 voelen: de Vlaamse overheid zag zich genoodzaakt onze budgetten terug te schroeven. Tevens vind je in het jaarboek een interviewreeks over de wetenschappelijke prijzen: een budgettair klein, maar qua signaalfunctie niet te onderschatten financieringskanaal van het FWO. 18 laureaten van de verschillende wetenschappelijke prijzen vertellen elk hun verhaal en het belang van het winnen van een prijs voor hun wetenschappelijke carrière. Daarnaast vindt u er zoals gebruikelijk de kerncijfers terug van het voorbije werkingsjaar. U kan het jaarboek [online](#) lezen op onze website. Op aanvraag sturen we u een gedrukt exemplaar toe.

Tentoonstelling 80 jaar FWO: einde van de reis

Naar aanleiding van het 80-jarig bestaan van het FWO toerde een overzichtstentoonstelling doorheen Vlaanderen. Na een doortocht in Hasselt, Leuven, Gent en Antwerpen, sloot de tentoonstelling onlangs in schoonheid af aan de Vrije Universiteit Brussel. De geschiedenismodule uit deze tentoonstelling kan u nog steeds [online](#) raadplegen.

[terug naar boven](#)

Kalender

Oproepen

- [Bilaterale onderzoekssamenwerking Ecuador](#): 30 juni 2010
- [Odysseusprogramma](#): 1 december 2010-06-07

Evenementen

- [ESOF](#): 1 t/m 7 juli (Turijn)
- [The Knowledge Based Bio-Economy towards 2020](#): 13-14 september 2010 (Square Meeting Centre)
- [Kennismakers Spreken](#): 14 oktober 2010 (KVS)
- Uitreiking FWO-Excellentieprijs: 23 november 2010 (Concert Noble)

Indiendata Wetenschappelijke Prijzen

- [Wetenschappelijke prijs Barco](#): 1 september 2010
- [Barco Prijzen voor Afstudeerwerken](#): 1 september 2010
- [Wetenschappelijke Prijs Foundation AstraZeneca](#): 15 september 2010
- [InBev Baillet Latour Health Prize](#): 30 september 2010
- [Wetenschappelijke prijs Acerta](#): 1 oktober 2010
- [Umicore Scientific Award](#): 1 oktober 2010
- [Umicore Prijzen voor Afstudeerwerken](#): 1 oktober 2010
- [InBev Baillet Latour Prijs voor Klinisch Onderzoek](#): 1 november 2010

[terug naar boven](#)

Over de grenzen

ESOF Science Shuttle: Lanceer je onderzoekscarrière in Turijn

Van 2 tot en met 7 juli vindt in Turijn het tweejaarlijkse *European Science Open Forum* (ESOF) plaats. Het wetenschapsfeest bij uitstek, waarop het FWO niet mag ontbreken! In de vorige editie van onze nieuwsbrief deden wij dan ook een oproep voor geïnteresseerden aan onze *Science Shuttle*, die een groep wetenschappers uit Vlaanderen naar het evenement in Turijn zal brengen. Heel wat onderzoekers lieten zich van hun meest creatieve kant zien bij het indienen van hun aanvraag en toonden hun passie voor wetenschap aan de hand van een zelfgemaakt filmpje. Een overzicht van deze filmpjes kan u terugvinden op het [Youtube-kanaal van het FWO](#). In totaal werden 25 FWO-onderzoekers geselecteerd om, samen met het FWO, ESOF bij te wonen. De Shuttle vertrekt op donderdag 1 juli aan het Paleis der Academiën te Brussel. Een verslag van onze reis kan u in de volgende nieuwsbrief lezen.

Jiri Friml wint Europese Körberprijs

Prof. Jiri Friml, onderzoeker aan de universiteit van Gent, heeft de prestigieuze Europese Körberprijs gewonnen. Deze prijs, goed voor 750.000 euro, wordt jaarlijks uitgereikt door de Körberstichting aan uitmuntende wetenschappers met vernieuwend onderzoek. Laureaten kunnen enkel worden voorgedragen door andere wetenschappers en een jury van experts wijst de winnaar aan. Het is al de tweede keer dat een Gentse biotech-onderzoeker de Körberprijs in ontvangst mag nemen. Dirk Inzé, de wetenschappelijk directeur van departement waar Friml zijn onderzoek doet, kreeg de prijs in 1994.

Jiri Friml doet [onderzoek](#) naar de ontwikkeling en het aanpassingsvermogen van planten. Hij kwam in 2007 naar Gent dankzij het [Odysseusprogramma](#) van het FWO.

Europaplatform

Hoewel het Europese niveau “slechts” verantwoordelijk is voor 5% van de wetenschapsfinanciering, is het voor Vlaamse onderzoekers toch een belangrijk kanaal, vooral om mee grote transnationale onderzoeksprojecten op te zetten. Analyses hebben uitgewezen dat Vlaanderen het niet slecht doet qua return uit de Europese onderzoeksprogramma's. Maar het kan echter op veel punten nog een stuk beter, zo vond ook de Vlaamse minister van wetenschapsbeleid. Vandaar dat er beslist werd om een Vlaams 'Europaplatform' te creëren waarbij alle relevante actoren betrokken zijn (FWO, IWT, EWI, universiteiten, strategische onderzoekscentra, ...). Doel van dit platform is een doorgeefluik van informatie te zijn van de Europese instellingen naar de Vlaamse O&O-sector toe, maar ook omgekeerd, bijvoorbeeld om vanuit Vlaanderen input te geven over nieuwe of toekomstige ontwikkelingen in het Europese onderzoeksbeleid (denk maar aan *joint programming initiative* of het 8ste kaderprogramma). Daarnaast wordt er ook gedacht aan concrete begeleiding van (potentiële) aanvragers om hen te helpen de weg te vinden naar Europese financiering.

De structuren van dit platform worden momenteel uitgetekend in een voorbereidende werkgroep, waarin het FWO vertegenwoordigd is. Ook wij zijn immers sterk begaan met het Europese verhaal.

[terug naar boven](#)

Internationaal genoteerd

Aanpassingen reglementen reiskredieten

Er zijn opnieuw een aantal reglementswijzigingen voor de internationale kredieten van het FWO:

- Men kan voortaan ook kandideren voor de wetenschappelijke opdrachten (*sabbatical leaves*) wanneer men minstens 80% benoemd is in het ZAP-kader (voorheen 100%).
- Het reglement betreffende kredieten voor de organisatie van wetenschappelijke bijeenkomsten in België werd duidelijker en uitvoeriger geformuleerd.

De laatste versie van het reglement is te vinden op de [subsidiewijzer](#) van onze website.

Vlaanderen en Québec: partners in onderzoek en innovatie

Op 19 en 20 mei bezocht een delegatie uit Québec onze hoofdstad voor een tweedaagse workshop. In het kader van onze bilaterale samenwerking met Québec organiseerde het FWO deze ontmoeting met onderzoekers en beleidsmakers uit die regio. Een eerste oproep had al vier nieuwe projecten opgeleverd en het FWO verkent nu hoe de samenwerking kan versterkt worden. [Hier](#) vindt u een kort overzicht van deze tweedaagse. De presentaties over het wetenschapsbeleid in Vlaanderen en Québec en de presentaties van het wetenschappelijke gedeelte zijn beschikbaar op vraag. Gelieve daarvoor [contact](#) op te nemen met het FWO.

Bilaterale onderzoekssamenwerking Zuid-Afrika

Naar aanleiding van de oproep tot voorstellen voor onderzoekssamenwerking met Zuid-Afrika, kwamen niet minder dan 65 voorstellen binnen bij het FWO. Een overweldigend succes, dat bewijst dat de interesse bij de Vlaamse onderzoekers voor Zuid-Afrika, en *vice versa*, nog steeds erg groot is. Momenteel worden de voorstellen op ontvankelijkheid getoetst en begin juli aan beide kanten geëvalueerd, waarna in september een definitieve beslissing volgt. Als alles volgens plan verloopt, kunnen de eerste projecten van start gaan op 1 oktober 2010.

Eredoctoraat Paul Van Cauwenberge en Reinhart Ceulemans

De Gentse rector, prof. Paul Van Cauwenberge, mocht op 19 mei 2010 een eredoctoraat ontvangen aan de Democritus University of Thrace in Griekenland. Paul Van Cauwenberge is naast UGent-rector ook gewoon hoogleraar aan de faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen en een wereldautoriteit als neus-, keel- en oorarts. Hij is ook lid van de Raad van Bestuur en Bureau van het FWO.

Ook prof. Reinhart Ceulemans, Directeur van het Onderzoeksexcellentiecentrum ECO van de Universiteit Antwerpen, heeft op 27 april 2010 een eredoctoraat mogen ontvangen aan de Mendel University van Brno als "World outstanding plant ecophysiologicalist". Eerder dit jaar werd hij ook opgenomen als verkozen lid van de Klasse Natuurwetenschappen van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen en Kunsten (KVAB). Reinhart Ceulemans is gewoon hoogleraar aan het Departement Biologie van de UA en voorzitter van het LESC Standing Committee van de European Science Foundation (ESF).

ESF over evaluatie van onderzoeksmiddelen

In het internationale en Vlaamse onderzoeksbeleid wordt verantwoording van geïnvesteerde onderzoeksmiddelen en impactonderzoek steeds belangrijker. Vorig jaar werd het eindrapport '*Evaluation of funding schemes*' van het ESF *Member Organization Forum* gepubliceerd, waarin een overzicht wordt gegeven van post-evaluatiemethodes in Europese onderzoeksfondsen. Op basis van de resultaten van dit eerste forum, werden twee subfora bijeengeroepen, over '*evaluation of publicly funded research*' en over '*indicators of internationalisation*'. Vooral dit laatste is een belangrijke ontwikkeling. Iedereen hamert immers voortdurend op de noodzaak van internationalisering en mobiliteit van onderzoekers, maar zeer weinig organisaties beschikken over een getoetste methodologie om dit op een degelijke manier in kaart te brengen. In dit forum wordt getracht om tot een representatieve set van indicatoren te komen. Deze zouden op termijn ook door het FWO kunnen gebruikt worden om de impact van internationale financieringsinstrumenten te meten en het instrumentarium zo verder te optimaliseren.

Peer Review in internationaal perspectief

Peer Review is en blijft een *hot topic* binnen de academische wereld. Als financier van excellent fundamenteel wetenschappelijk onderzoek is het FWO steeds op zoek naar pistes om de interne en externe peer review procedures te verbeteren. Samenspraak met de Europese zusterorganisaties is hierbij belangrijk, getuige ons lidmaatschap van het *ESF-Member Organisations Forum on Peer Review*.

De bedoeling van dit forum is om op korte termijn een *guide on peer review* te publiceren die een overzicht bevat van de verschillende *good practices* die in de verschillende Europese instellingen in voege zijn om de peer review procedure vlot te laten verlopen.

Het FWO zal de volgende maanden de opgebouwde expertise binnen dit forum gebruiken om, naast de eerdere hervorming van de evaluatiepanels, ook de procedure voor de externe peer review aan te pakken. Een piste zou kunnen zijn dat aanvragers niet langer zelf de experts voorstellen, maar dat er gezocht wordt naar een meer objectieve wijze om deze te selecteren. Omwille van de grote aanvraagmassa, is het niet eenvoudig om zo'n systeem uit te werken zonder al te grote budgettaire implicaties ten koste van de onderzoeksfinanciering. Wij houden jullie via dit kanaal graag op de hoogte over de weg die we met de peer review uitgaan.

[terug naar boven](#)

Cijfers en letters

Toekenning nieuwe mandaten

Op 23 juni heeft de Raad van Bestuur van het FWO de [nieuwe mandaten](#) toegekend. Op 1 oktober 2010 zullen 214 nieuwe aspiranten in dienst treden bij het FWO, wat hun totaal op 861 brengt. Tegelijk treden 170 nieuwe postdoctorale onderzoekers in dienst. Het totale postdoc bestand zal dan 783 bedragen.

Ook treden er diezelfde datum 8 nieuwe fundamenteel klinische onderzoekers in dienst. In totaal zal het FWO op 1 oktober 2010 ongeveer 1734 onderzoekers via een persoonlijk mandaat in staat stellen in alle vrijheid fundamenteel onderzoek te verrichten.

Wetenschappelijke prijzen Inbev-Baillet Latour

Op 22 april werden de Inbev-Baillet Latour Health Prize 2010 en de Inbev-Baillet Latour Prijs voor Klinisch Onderzoek 2010 uitgereikt door prinses Mathilde.

De Inbev-Baillet Latour Health Prize 2010 is een internationale onderscheiding ter waarde van 200.000 euro die jaarlijks wordt uitgereikt aan een excellent onderzoeker die een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan de gezondheidszorg. Dit jaar was het thema metabole stoornissen en ging deze gerenommeerde prijs naar de Ierse professor Stephen O'Rahilly van de University of Cambridge.

De Inbev-Baillet Latour Prijs voor Klinisch Onderzoek wordt jaarlijks uitgereikt aan een uitmuntend klinisch onderzoeker verbonden aan een Vlaamse universiteit. De prijs bedraagt 75.000 euro en bekroont een originele klinische studie. Dit jaar werd de prijs uitgereikt aan professor Dirk Elewaut van de Universiteit van Gent.

[terug naar boven](#)

In de pers

In de pers

- 22 maart: Antarctica InBev-Baillet Latour Fellowship Award gaat naar Steven Goderis (VUB), (Belga)
- 16 april: Wetenschapsfonds (Het Nieuwsblad)
- 10 juni: Interesse voor impact milieu op gezondheid weg (Environment and Public Health), (De Standaard)

[terug naar boven](#)

FWO-Intern

Vacature FWO-navorser

Voor de verdere uitbouw van het FWO zijn we dringend op zoek naar een navorser (m/v). De volledige functieomschrijving kan je op onze [website](#) terugvinden. Geïnteresseerden kunnen hun kandidatuur indienen tot 16 juli 2010 via personeelszaken@fwo.be.

FWO-personeelsuitstap

Wetenschap en strips, het is misschien een ongewone, maar wel boeiende combinatie! Al in ons jaarboek 2007 bleek dat stripfictie en wetenschappelijke werkelijkheid dichter dan vermoed bij elkaar staan. Reden genoeg om de personeelsuitstap van het FWO dit jaar volledig in het teken van het stripverhaal te stellen. In de voormiddag nam een geleide wandeling ons mee langsheen de vele Brusselse gevels versierd met striphelden zoals Lucky Luke, Suske en Wiske, Nero en Kuifje. In de namiddag brachten we een bezoek aan het Belgische stripmuseum, dat is ondergebracht in een magistrale art nouveautempel, in 1906 ontworpen door de Belgische grootmeester Victor Horta. Een zeer leerrijke en leuke ervaring voor de FWO-administratie.

Personalia

Uitdiensttreding:

- 1 /6 /2010: Chris Clinckx, diensthoofd Internationale Contacten en Prijzen

Indiensttreding:

- Jonathan Schouppe , administratief ondersteunende medewerker Logistiek

Overlijdens:

- Verbist J.J.Richard († 09/03/2010)

Lid FWO-commissie Psychologie en Opvoedkundige Wetenschappen (01/10/1965 – 30/09/1980)

- Baeteman Gustaaf († 02/04/2010)

Lid FWO-commissie Rechtswetenschappen (01/01/1990 – 30/09/1998)

[terug naar boven](#)